

Tweede Kamer, t.a.v. de Vaste Kamercommissie van Economische Zaken en Klimaat

Datum

14 mei 2024

Ons kenmerk

UTR-CVH-140524-001

Betreft/ Onderwerp

Position paper FNV t.b.v. Rondetafelgesprek Postmarkt

Doorkiesnummer

088-3682141

Email contactpersoon

Sanne.vanderGaag@fnv.nl

Bijlage(n)

-

Postbezorging: Een Verantwoordelijkheid van de Overheid

De FNV vraagt uw aandacht voor de volgende drie punten:

1. **Kwalitatieve Postbezorging:** Wij geloven dat kwalitatieve postbezorging een essentiële publieke dienst is die moet worden gewaarborgd door de overheid. Dit omvat een snelle en betrouwbare bezorging van zowel traditionele poststukken als pakketten, met voldoende dekking en service voor alle burgers, inclusief die in afgelegen gebieden.
2. **Goede Arbeidsvoorwaarden:** Om kwalitatieve postbezorging te garanderen, zijn goede arbeidsvoorwaarden essentieel. Dit omvat fatsoenlijke lonen van tenminste 16 euro per uur, veilige en gezonde werkomstandigheden, en zekerheid van werkgelegenheid voor postmedewerkers. We pleiten voor voltijdsbanen met stabiele contracten en mogelijkheden voor professionele ontwikkeling en groei.
3. **Publieke Verantwoordelijkheid:** Wij geloven dat de overheid een verantwoordelijkheid heeft om te zorgen voor een gezonde en duurzame postsector als onderdeel van haar bredere taken op het gebied van openbare dienstverlening. Dit vereist een actief beleid dat gericht is op het behoud en de versterking van publieke diensten, inclusief postbezorging, in plaats van verdere privatisering en uitbesteding.

De postdiensten hebben altijd een cruciale rol gespeeld in onze samenleving. Van het versturen van belangrijke documenten tot het ontvangen van persoonlijke brieven; postbezorging verbindt mensen en maakt communicatie mogelijk. Echter, de laatste decennia hebben we een verschuiving gezien in hoe deze diensten worden geleverd en beheerd.

De privatisering van postdiensten heeft een aantal problemen veroorzaakt. Ten eerste een afname van de kwaliteit van de postbezorging. Met winstmaximalisatie als hoofddoel hebben particuliere postbedrijven de neiging om te snijden in kosten, wat kan resulteren in langere bezorgtijden, verminderde dekking en minder persoonlijke service voor klanten. Ten tweede heeft het een

negatieve invloed op de arbeidsvoorwaarden van postmedewerkers. Doorfocus op kostenbesparingen zijn postbedrijven onder druk komen te staan om lonen laag te houden en arbeidscontracten flexibeler te maken. Dit heeft geleid tot een toename van het aantal tijdelijke en parttimebanen en een afname van voltijdsposities en een toename van het uitbesteden van werk aan subcontractors. Helaas blijkt uit het onderzoek van VNB, de stichting die de naleving van de cao 'beroepsgoederenvervoer over de weg en verhuur van mobiele kranen' (BGV) controleert, dat Post NL als opdrachtgever ernstig tekortschiet in het handhaven van de cao BGV bij subcontractors. Dit is een structureel probleem dat zich al jaren voordoet. Bovendien is het werk in de postsector vaak fysiek zwaar waardoor er een hoog risico is op werk gerelateerde gezondheidsproblemen voor postbezorgers.

Op dit moment staat de postsector in Nederland voor verschillende uitdagingen. Enerzijds zien we een toenemende vraag naar pakketbezorging als gevolg van de groei van e-commerce. Anderzijds neemt het volume van traditionele poststukken, zoals brieven, gestaag af door de opkomst van digitale communicatiemiddelen. Deze verschuivingen in vraag en aanbod hebben gevolgen voor de werklust, de werkzekerheid en de vereiste vaardigheden van postmedewerkers.

Tegelijkertijd blijft de discussie over de rol van de overheid in de postsector relevant. Terwijl sommigen pleiten voor nog verdere privatisering en deregulering om de concurrentie te bevorderen en efficiëntie te verhogen, roept de FNV juist op tot een heroverweging van dit beleid. Wij geloven dat de overheid een cruciale rol heeft te spelen in het waarborgen van kwalitatieve postbezorging als essentiële publieke dienst. Dit vereist een langetermijnvisie die niet alleen gericht is op kostenreductie en winst, maar ook op de kwaliteit van de postbezorging, het welzijn van werknemers en de belangen van de samenleving als geheel.

Als FNV onderschrijven wij het belang van kwalitatieve postbezorging voor onze samenleving. Het is evident dat betrouwbare postdiensten een essentiële pijler zijn waarop zowel burgers als bedrijven vertrouwen. Als de overheid waarde hecht aan de garantie van dagelijkse postbezorging, dient zij hier haar verantwoordelijkheid te nemen.

Met de blik op de toekomst is het wat de FNV betreft cruciaal om te overwegen of inbesteden of subsidiëren van de postdiensten een optie kan zijn, vooral als de overheid streeft naar een continue en kwalitatieve bezorging van post op vijf dagen per week. Als de frequentie van bezorging afneemt, neemt de druk op de resterende werkdagen toe, wat resulteert in meer werk in minder werktijd. Tevens hebben we in het buitenland kunnen zien dat als de frequentie van de postbezorging afneemt hiermee ook het volume van de post nog verder afneemt waardoor de kwaliteit en continuïteit van de postbezorging verder onder druk komen te staan. De vraag is of dit een ontwikkeling is die de overheid wenselijk acht.

Onze inzet als FNV richt zich, niet geheel onverwacht, voornamelijk op werkgelegenheid en arbeidsvoorwaarden. Het is van vitaal belang dat goede arbeidsvoorwaarden worden gewaarborgd om zo voldoende medewerkers aan te kunnen trekken en de continuïteit van postbezorging te garanderen, vooral in deze krappe arbeidsmarkt.

Het werk bij PostNL is momenteel onvoldoende aantrekkelijk vanwege verschillende factoren, waaronder het lage loon, het gebrek aan voltijdsbanen voor postbezorgers, en de fysieke zwaarte van het werk. Deze omstandigheden leiden tot een hoog verloop, wat de kwaliteit van de postbezorging niet ten goede komt.

Om deze problemen aan te pakken, stellen wij enkele voorwaarden voor met betrekking tot het werk bij PostNL:

- Een beloning van minimaal 60% van het mediaan loon (dat is op dit moment 16 euro per uur) om een fatsoenlijk inkomen te garanderen.
- In de Postwet is momenteel opgenomen dat 80% van de postbezorgers een dienstverband bij PostNL heeft. De FNV stelt voor om dit te wijzigen in 'vaste dienstverbanden'. Uit tal van onderzoeken blijkt dat werkzekerheid in de vorm van een vast dienstverband een belangrijke factor is voor de aantrekkelijkheid van werk.
- Zekerheid voor het personeel, met betrekking tot werkzekerheid en arbeidsomstandigheden.

Als FNV staan wij pal voor publieke diensten en streven wij ernaar om de belangen van werknemers te behartigen en een eerlijke en duurzame arbeidsmarkt te bevorderen. Wij roepen de commissie dan ook op om onze punten serieus te overwegen.